

OSLOREGIONENS FAGGRUPPE FOR KLIMA OG MILJØ

REFERAT FRA MØTE 03.11.2022, PÅ TEAMS

UTKAST PER 18.11.2022

Tilstede:

Navn	Virksomhet
Bente Støa	Asker kommune
Anette Ruud	Drammen kommune
Christine Rinck	Drammen kommune
Ida Grøndahl Steffensen	Drammen kommune
Magnus Øgard	Eidsvoll kommune/Gardermoregionen
Grete Rasmussen	Fredrikstad kommune/Søndre Viken regionråd
Øyvind Sørli	Gran kommune/Hadelandsregionen
Lise Wenche Dufseth Urset	Hamar kommune
Marit Haakaas	Indre Østfold Regionråd
Margrethe Lunder	Klimaetaten, Oslo kommune
Fredrik Lehn-Pedersen	Kongsberg kommune/Kongsbergregionen
Kjersti Enger Dybendal	Kongsvingerregionen
Charlotte Aune Bryne	Moss kommune/Mosseregionen
Guro Haug	Nittedal kommune/SNR
Anders Berggren	Nordre Follo kommune/Folloregionen
Gisle Haakonsen	Oslo kommune, byrådsavd miljø og samferdsel
Bente Elsrud Anfinnsen	Ringerike kommune
Jørn Karlsen	Statsforvalteren i Innlandet
Martina Halhjem Grøttå	Statsforvalteren i Oslo og Viken
Tore Pedersen	Statsforvalteren i Oslo og Viken
Gaute Thomassen	Vestre Toten kommune/Gjøvikregionen

Innledere: Jon Lasse Bratli, sekretariatsleder i sekretariat for Oslofjordrådet/Miljødirektoratet

Sekretariatet: Øyvind Sâtvedt, Eva Næss Karlsen

Møteleder: Bente Elsrud Anfinnsen, Ringerike kommune

Se presentasjoner på [Osloregionens web-sider](#).

1. GODKJENNING AV INNKALLING OG DAGSORDEN

Godkjent.

2. GODKJENNING AV REFERAT FRA MØTE 24. august 2022

Godkjent.

3. ORIENTERING OM AKTUELLE SAKER FRA MEDLEMMENE - RUNDE RUNDT BORDET

Gisle Haakonsen, Oslo kommune: Lagt fram budsjett, klimabudsjettet er tidenes beste, byggestart CCS Klemetsrud i høst, høyere takster i bomringen, støttetiltak til ENØK og solceller, materialbruk i bygg. Jobber med statlige prosesser: Biodrivstoff, få tilbake klimaeffekten av dette. Skal lages et system som sikrer klimaeffekt. Og statlige klimakrav til byggeplasser, uenighet om krav til utslippsfrie

byggeplasser. Det kommer noen forslag til hvordan man kan få hjemmel for dette. Skal sendes på høring. Lokal prosess: Nullutslippssone - forslag til forskrift på samferdselsministerens bord. KS storbynettverk ble ening om en uttalelse klimatiltak, som sendes over til regjeringen. Skal sende den til faggruppa.

Gaute Thomassen, Vestre Toten/Gjøvikregionen: Klimasatstilskudd til ombruksordning for Gjøvikregionen 5 kommuner, men ganske store avstander. Noen utfordringer for hvordan den skal utformes for mer grisgrendte strøk. Fjernvarmeutbygging fra privat aktør, opptatt av hvordan den skal bli mest mulig klimavennlig. Jobber med landbruket og vassdragsmiljøet, noe utfordrende. Dialog med statsforvalter.

Øyvind Sørli, Hadelandsregionen: Ny daglig leder i regionrådet, men usikkert hva som skjer etter at Akershus gjenoppstår. Landbrukskontoret jobber med et prosjekt som heter den klimasmarte bonden. Har fått midler fra bl.a. kommunene. Viktig når man ser på de totale klimautslippene i regionen, bl.a. i forhold til den store kjøttproduksjonen som vokser fram.

Bente Støa, Asker kommune: Bilpoolordning Asker, etter oppskrift fra Halden. Kommunen låner ut sine biler til befolkningen utenom arbeidstid. Ombrukssenter åpner 17. nov i Slemmestad. Asker med i EU-prosjekt: Circular cities and regions initiativ. Asker er med i prosjektet om byggematerialer, mulige utvidelse, bruker ombrukte materialer til omsorgssenter i Sem. Jobber med å kartlegging av kabonlagringspotensialet i myrer. Håper det kommer en metode for beregning av dette. Litt usikre på hvordan man skal gå fram.

Magnus Øgard, Eidsvoll kommune/Gardermoreregionen: Har et klima/miljø forum, skal se på innkjøpsamarbeid ift klimakrav i anskaffelser. Skal se på ny innkjøpsstrategi. Er med i arbeidet med energistasjoner for grønn næringstransport. Skal ferdigstille klima- og energiplanen i Eidsvoll. Skal jobbe med mobilitetsanalyse. Skal jobbe med å innarbeide klima og miljøhensyn ti byggesaksarbeid. ENØK-rådgiver, rådgivning overfor landbruket.

Grete Rasmussen, Fredrikstad/Søndre Viken: Fredrikstad med klimabudsjett med bedre referansebaner- fornøyd med det. Men utfordring med tanke på veldig stram økonomi, forslag om full p-avgift for elbiler. Håper det ikke blir noe av. Vil gjerne ha innspill fra andre kommuner om dette. Biogassanlegg. Klimasatsprosjekt for boligselskap, samarbeid med OBOS angående infrastruktur for lading. Jobber med ENØK og lokal energiproduksjon. Skal koble aktører og synliggjøre gode tiltak.

Anders Berggren, Nordre Follo, Folloregionen: Frogn jobber med arealdelen av kommuneplanen og bestemmelser om klima, Vestby jobber også med dette. Krav til kildesortering i offentlige bygg, kommer et pålegg nasjonalt. Vintersykkelkampanje i Ås med bl.a rabatt på piggdekk. Ski: landskapsprosjekt, fjernvarme avfallssug, som utslippsfritt prosjekt - første gang i Nordre Follo, håper det skal gå bra med eltilførsel. Landskapsprosjekt innen FutureBuilt. Ny ungdomsskole vedtatt i kommunestyret, er Nordre Follo's første FutureBuilt prosjekt.

Anette Ruud, Drammensregionen: Jobber med klimafond og håper å få til dette til tross for dårlig økonomi. Det også her forslag om å øke p-avgiften for elbiler til full takst. Flere klimasatsprosjekter, bl.a. ombruk, kartutvikling til arealplanlegging blå og grønne verdier Drammen og Tønsberg. Muligens pilot for nasjonalt system. Nytt Future Built prosjekt inspirert av prosjekt i Oslo. (Fyrstikkbakken).

Marit Haakaas, Indre Østfoldregionen: Rakkestad karbonfangst anlegg for avfallsforbrenning. Verdens første fullskala anlegg. Lite anlegg 10 000 tonn CO₂, men første fullskala, oppstart i 2023. Også Indre Østfold er det bilpoolordninger som er spennende, mye brukt av ansatte og flere innbyggere bruker det også. Gjenbruksstrategi bl.a. datautsyr og møbler. ENØK. Jobber med

kommuneplanens arealdel konsekvensutredning - spennende arbeid, gir masse læring og masse gehør innad i kommunen, på tvers av sektorer. Mobilitetsstrategi snart klar. Planbestemmelser til arealdelen som fanger opp mangler i gamle reguleringsplaner. Vil gjerne ha kontakt med andre kommuner som har jobbet med dette.

Kjersti Enger Dybendal, Kongsvingerregionen: Flere klimasatsprosjekter: Godsterminal overføre gods fra vei til bane, klimautslipp fra arealbrukssektoren med fokus på myrer, ligner på det i Asker. Gjør en ENØK analyse i Kongsvinger. Ser på ENØK og fornybare energikilder. Jobber med sirkulærøkonomi. Prosjekt Walkmore for å få flere til å gå i mellomstore byer i samarbeid med TØI. Nord-Odal prosjekt om vind og solenergi. Stor vindmøllepark skulle ha oppstart i september, men er noe utsatt. Flere av kommunene har jobbet mer klima og energiplaner. Felles plan for naturmangfold i det regionale nettverket. Tar gjerne imot tips om dette fra andre.

Lise Urset, Hamarregionen: Åpnet nytt renseanlegg HIAS - vil ha 100% biologisk rensing innen kort tid med reservekapasitet for kjemisk om det skulle bli mye nedbør. Krestløpsspark i regi av Sirkula. Sy ballkjoler med resirkulerte materialer. Klimabudsjettet er ikke landet, men håper det skjer raskt. Stor sak politisk om midler til energitiltak, snu fra boligstøtte via NAV til å få ned kostandene gjennom ENØK tiltak. Pigg med Pigg etter inspirasjon fra Buskerudbyen - tilskudd til piggdekk på sykkel.

Guro Haug, Nittedal/Samarbeidsrådet for Nedre Romerike: Flere av kommunene jobber med revisjon av kommuneplanens arealdel, flere jobber også med klimaplan, flere jobber også med naturmangfold. Vil gjerne snakke med andre kommuner om fellesplaner. Hindre spredning av kjempespringfrø langs Nitelva. Avrenning fra skytebane i Nittedal. Lillestrøm støtte fra Nordisk ministerråd. Landbrukskontoret i Nittedal - den klimasmarte bonden sammen med Hadeland. Skal snart starte sentrumsplanarbeid. Skal ha vekt på klima og miljø. Ny skole på Rotnes, skal også ha fokus på klima og miljø. Plan for klimavennlig drift i off byg. Jobber med å legge ned renseanlegg. Krav om at dette skal være fullført innen 2024 etter statlige krav. Restaurering av våtmarksområde langs Nitelva.

Jørn Karlsen, Statsforvalteren i Innlandet: Høy aktivitet når det gjelder planprosjekter, E6, E-16, dobbeltspor jernbane - krever en del ressurser fra statsforvalteren. Dukker opp en del initiativ om etablering av store solkraftverk. Flere ønsker å kombinere med beitebruk. Konferanse sammen med Klimapartner Innlandet og NHO med gode eksempler, fokus på OPS og befaringer. Webinar om kantsoner langs vassdrag neste uke. Har møter med kommunene i Innlandet om temaer som kommunene som varsler inn. Areal og transport går igjen fra alle regionene i Innlandet.

Bente Elsrud Anfinnsen, Ringerike/Ringeriksregionen: Nærmer seg opptak av 4-5 felles prosjekter gjennom nettverk. Regionalt samarbeid om jord og skog med kursrekke rettet mot bønder og skogbrukere. Jobber med vannområde Tyrifjorden. Ringerike jobber med arealdelen. Forsøker å lage arealregnskap med eksiterende kunnskap. Krav om bedre kunnskapsgrunnlag om naturmangfold, Vil gjerne utveksle erfaringer med andre om det. Lagt fram, Klimabudsjett 2.0, denne gangen med tiltak.

Martina, Statsforvalteren Oslo Viken: Oktober arrangerte klimakonferanse i Drammen i oktober. Har fått vedtatt handlingsplan for Klima Viken. Nitrogenrensing: Ute og snakker med kommuner og myndigheter om dette bl.a. VEAS. Mye om arealplaner om dagen. Dispensasjoner i strandsoner er også et aktuelt team. Konferanse i neste uke om bærekraft

4. RAPPORT FRA MILJØDIREKTORATET - GJENNOMFØRING AV HELHETLIG TILTAKSPLAN FOR OSLOFJORDEN v/Jon Lasse Bratli, Miljødirektoratet

Se presentasjon på [Osloregionens web-sider](#).

5. ORIENTERING OM PROSJEKT ENERGISTASJONER FOR GRØNN NÆRINGSTRANSPORT

Se presentasjon på [Osloregionens web-sider](#).

6. UTKAST HANDLINGSPROGRAM 2023

Se presentasjon på [Osloregionens web-sider](#).

- Prosess: innspill senest fredag 11. november.
- NTP - også tett på - jobber sammen med ATP-gruppa, få opp
- Interessepolitisk arbeidet synliggjøre arbeidet for denne gruppa
- Ordførererklæringen ikke nevnt, bør nevnes.
- Spisse satsinger
- Kraftforsyning - arbeide med det - arbeide politisk

7. ORIENTERING OM UTTALELSER TIL KLIMAUTVALGET 2050 OG NOU 2022:6 NETT I TIDE

Se presentasjon på [Osloregionens web-sider](#).

8. ØVRIGE ORIENTERINGSSAKER

- Osloregionens innspill til høring om statsbudsjett 2023
- Gjennomførte og kommende arrangementer:
 - Gjennomført Klimaskole om klimavennlig skogbruk 27. oktober
 - NTP-webinar 9. november
 - Webinar 1. desember om Oslofjorden og naturregnskap som beslutningsstøtte
- Møteplan 2023
- Nytt fra sekretariatet

9. EVENTUELT

Invitasjon /forespørsel om Osloregionen ønsker stå sammen med KS, m.fl. i en kronikk om at Klimasats-ordningen må videreføres. Sekretariatet følger opp overfor Interessepolitisk utvalg i Osloregionen om dette.